

ΕΙΚΟΣΙ ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ

Ο ελληνικός λαός τιμά και γιορτάζει την 25η επέτειο της ίδρυσης του ΕΑΜ. Εικοσιπέντε χρόνια από τότε ή Αντίσταση, που το ΕΑΜ με την καθοδήγηση του ΚΚΕ, υπήρξε ο εμπνευστής, και οργανωτής της, παραμένει ο φωτεινός φάρος που εμπνέει το λαό μας στον άσταμάτητο αγώνα για την εθνική ανεξαρτησία και τη δημοκρατία. Οι υπέροχοι αγώνες του ΕΑΜ—ΕΛΑΣ, οι ανυπολόγιστες θυσίες των αγωνιστών του, το αίμα χιλιάδων ηρώων του, οι περισσότεροι των οποίων ήταν μέλη και στελέχη του ΚΚΕ, αποτελούν μιά από τις ενδοξότερες σελίδες της ιστορίας του έθνους μας.

Τό καθεστώς της ξενοκρατίας και του φασισμού που εγκαθιδρύθηκε στην πατρίδα μας μετά την άπελευθέρωση, προσπάθησε με κάθε τρόπο να άμαυρώσει την Αντίσταση, να την παραχαράξει, να μειώσει την σημασία της. Διόκοντας με τον πιο άγριο τρόπο έκελινους που δημιουργήσαν το έπος της, τουφεκίζοντας κατά έκατοντάδες και φυλακίζοντας κατά χιλιάδες τους αγωνιστές της, μολύνοντας τους τάφους των τιμημένων νεκρών της καταστροφαντόσε ταυτόχρονα όλα αυτά τά χρόνια την Αντίσταση, προσπαδούσε με κάθε τρόπο να κάνει να λησμονηθεί. Η Αντίσταση όμως έμεινε στην συνείδηση, στην ψυχή του λαού μας.

Οι καινούργιες καταστάσεις που δημιουργήθηκαν στην Ελλάδα, οι έπεμβάσεις των ξένων ιμπεριαλιστών, ή καθαρά άνδελλική ή τους στάση στο ζήτημα της Κύπρου,

Ο ΓΙΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ 25ΧΡΟΝΩΝ ΤΟΥ ΕΑΜ ΣΤΗ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

Τό Συμβούλιο του Παραρτήματος Βουδαπέστης άνακοινώνει ότι, την 1η του Οχτώβρη, μέρα Σάββατο καί ώρα 7. 30' στη λέσχη «Γιούργη Αημητρώφ» της Βουδαπέστης (ΙΧ κέρουλετ Βάγκοχιτ ούτσα 42β) θά γίνει ο πανηγυρικός γιορτασμός της 25ης έπετειο της ίδρυσης του ΕΑΜ. Τό πρόγραμμα θά περιλαμβάνει όμιλία για τό ιστορικό της έπετελου, καλλιτεχνικό πρόγραμμα από τίς ομάδες του Παραρτήματος Βουδαπέστης, της καλλιτεχνικές ομάδες της Βάσας καί των Νοτιωλάβων. Θά ακολουθήσει χορός καί λαϊκό γλέντι. Καλούνται όλοι οι έκπατριμένοι του Παραρτήματος να πάρουν μέρος στο γιορτασμό.

ΣΤΗΝ ΤΑΤΑΜΠΑΝΙΑ

Τό Συμβούλιο του Παραρτήματος της Τάταμπανια κάνει γνωστό στους έκπατριμένους —μέλη του Παραρτήματος ότι ο γιορτασμός των 25 χρόνων της ίδρυσης του ΕΑΜ θά γίνει την 1η του Οχτώβρη στην αίθουσα της κουλτούρας του Παραρτήματος στις 7 μ. μ. Καλούνται να πάρουν μέρος στη γιορτή όλοι οι αγωνιστές με τίς οικογένειές τους.

δείχνουν τώρα ολοκάθαρα στο λαό μας πόσο εθνικά σωστός ήταν ο αγώνας του ΕΑΜ. Καί δείχνουν επίσης τί μπορεί να έπιτελέσει ένας λαός όταν ενωμένος αγωνίζεται για τό δικαίο καί την λευτεριά.

Γιορτάζουμε τώρα την 25η επέτειο του ΕΑΜ σε μιά στιγμή που ο ελληνικός λαός με την καθοδήγηση του ΚΚΕ καί της Αριστεράς αγωνίζεται με όλες του τίς δυνάμεις για τον έκδημοκρατισμό της πατρίδας του, ενώ παράλληλα αντιμετώπιζει την πιο έχθρική καί την πιο σατανική επιβολή των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων του ΝΑΤΟ, που θέλουν να παραστένουν τον «φίλο» καί τον «σύμμαχο» της πατρίδας του: Τά σκοτεινά στοιχεία της αντίδρασης στο έσωτερικό συνοματούν για την έπιβολή άνοιχτής δικτατορίας. Οι Άγγλο αμερικάνοι ιμπεριαλιστές συνοματούν καί στην Κύπρο καί στην Ελλάδα.

Εναντί τους ο ελληνικός λαός θρώνει την σημαία που θύρασε το ΕΑΜ—για την εθνική ανεξαρτησία, τί λαϊκή κυριαρχία, την πρόοδο.

Έτσι τό αίτημα για την άναγνώριση του ΕΑΜ καί την νομιμοποίηση του ΚΚΕ, για την άναγνώριση της Έθνικής Αντίστασης, τό αίτημα για την άπόδοση της όφειλόμενης τιμής στους νεκρούς καί τους ζωντανούς αγωνιστές της, της άμεσης άποφυλάκισης των κρατουμένων αγωνιστών της, δέν ανταποκρίνεται μονάχα στα άισθήματα της δικαιοσύνης. Άποτελεί αίτημα που συνδέεται με την δημοκρατική πορεία του τόπου, με την άναχαίτηση του φασιστικού κινδύνου, με την κατοχύρωση της εθνικής ανεξαρτησίας. Η άναγνώριση της Αντίστασης άποτελεί κύριο καί πρωταρχικό βήμα για τον έκδημοκρατισμό.

Ενωμένος, όπως καί τότε με τό ΕΑΜ, εμπνευσμένος από τό θαυμάσιο παράδειγμα των αγώνων καί των κατορθωμάτων του, με εμπιστοσύνη στις δικές του δυνάμεις καί τίς δυνάμεις του παγκόσμιου αγώνα των λαών για την έλευθερία, τί δημοκρατία καί την πρόοδο, ο ελληνικός λαός ΘΑ ΝΙΚΗΣΕΙ— όπως τό ΕΑΜ νίκησε τους κατακτητές.

ΕΝΔΕΚΑΜΙΣΗ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

Έκδόθηκε τό εγκώλιο της Κεντρικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ούγγαρίας που περιέχει τά στατιστικά στοιχεία του 1966. Από τά στοιχεία αυτά που περιέχονται σε 335 σελίδες, δέκα χιλιάδες στοιχεία άρροούν την πρωτεύουσα της χώρας.

Οι αριθμοί άποδειχνουν ότι παρ' όλο που τον τελευταίο καιρό μειώθηκε ή μετοίκηση στη Βουδαπέστη, έντούτοις ή αύξηση του πληθυσμού της πρωτεύουσας δέν όφείλεται στην φυσική αύξηση, αλλά στην συνεχιζόμενη, έστο καί με χαμηλότερους ρυθμούς, μετοίκηση. Η Βουδαπέστη έξ άλλου στα 1965 είχε 1.935.531 κατοίκους.

Τά ποσά που διατίθενται για την άνάπτυξη της πρωτεύουσας

Λαϊκός ΑΓΩΝΑΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ
28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ 1966

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ Λ Δ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

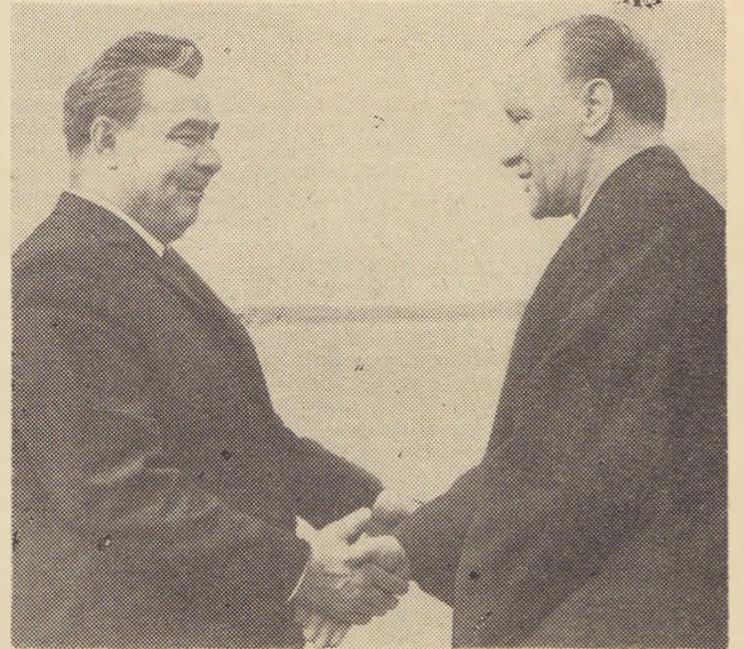
ΧΡΟΝΟΣ ΧΥΙ | ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 77 | Τιμή φύλλου 50 fillér | Γραφεία VII. Lenin körút 9—11 IV. em

ΦΙΛΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

ΤΟΥ Σ. ΛΕΟΝΙΝΤ ΜΠΡΕΣΝΙΕΦ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Υστερα από πρόσκληση της Κ. Ε. του ΜΣΜΠ, έφτασε την Κυριακή στη Βουδαπέστη για φιλική έπίσκεψη ο Γενικός Γραμματέας της Κ. Ε. του ΚΚΣΕ της σ. Α. Μπρέσνιεφ, μαζί με τον γραμματέα της Κ. Ε. του ΚΚΣΕ σ. Γ. Αντρόποβ, που τον συνοδευσε καί στο ταξίδι του στη Σόφια καί σε συνείχεια στο Βελιγράδι.

Στή διάρκεια της διήμερης παραμονής του στην ούγγρική πρωτεύουσα ο σ. Α. Μπρέσνιεφ είχε συνομιλίες με τον Πρώτο Γραμματέα της Κ. Ε. του ΜΣΜΠ σ. Γιάνος Κάνταρ καί τους άλλους Ούγγρους ηγέτες. Οι δύο ηγέτες κατατοπίστηκαν άμοιβαία για την πορεία καί τά προβλήματα της οικοδόμησης του σοσιαλισμού καί του κομμουνισμού στις χώρες τους, συζητήσαν για τίς σχέσεις καί τίς άνταλλαγές ανάμεσα στις χώρες τους, — σχέσεις που είναι πολύπλευρες καί που διαρκώς άναπτύσσονται μέσα σε πνεύμα ειλικρινούς φιλίας καί άδελφικής συνεργασίας. Στις συνομιλίες τους άναφέρθηκαν επίσης στα διεθνή προβλήματα. Καί από τίς δύο μεριές τονίστηκε ότι επιβάλλεται να συνεχιστεί δραστήριος αγώνας ενάντια στις επιθετικές ενέργειες του άμερικάνικου ιμπεριαλισμού— επιθετικές ενέργειες που δξύνουν την διεθνή κατάσταση, ιδιαίτερα με την άνοιχτή έπιθεση στο Βιετνάμ. Καί από τίς δύο μεριές εκφράστηκε επίσης ή σταθερή άπόφαση να συνεχιστεί ή παροχή κάθε

Ο σ. Κάνταρ Γιάνος άποχαιρετά τό σ. Μπρέσνιεφ στο άεροδρόμιο

βοήθειας στον ήρωικό λαό του Βιετνάμ, που αγωνίζεται για την ανεξαρτησία του καί τά κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας του.

Με μεγάλη ικανοποίηση διαπιστώθηκε ή άπόλυτη σύμπτωση γνώμων καί άπόψεων στα ζητήματα της εθροπαϊκής άσφάλειας πάνω στη βάση της διακήρυξης των κρατών— μελών του Συμφώνου της Βαρσοβίας, στη διάσκεπή τους του

Βουκουρεστίου. Καί από τά δύο μέρη εκφράστηκε ή θέληση των κομμάτων τους για την ένότητα του διεθνούς εργατικού καί κομμουνιστικού κινήματος, πάνω στη βάση των άρχων του μαρξισμού— λενισμού.

Ο σ. Α. Μπρέσνιεφ άναχώρησε τη Δευτέρα τό άπόγευμα έπιστρέφοντας στη Μόσχα.

ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ 1965

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η βιομηχανική παραγωγή των εθροπαϊκών σοσιαλιστικών χωρών στο πρώτο εξάμηνο του 1966 ξεπέρασε σημαντικά τό έπίπεδο της άντιστοιχης περιόδου της προηγούμενης χρονιάς.

Τό μεγαλύτερο μέρος της αύξησης της παραγωγής σ' όλες τίς χώρες προέρχεται από την άνοδο της παραγωγικότητας της εργασίας, στις περισσότερες όμως χώρες ανέβηκε σημαντικά καί ή άπασχόληση. Έξάίρεση άποτελούν ή Λαοκρατική Γερμανία, ή Ούγγαρια (με αύξηση του αριθμού των εργαζομένων κατά 1%) καί ή Γιουγκοσλαβία όπου ή αύξηση της παραγωγής έγινε με παράλληλη μείωση (περίπου κατά 2%) της άπασχόλησης.

Η κίνηση του λιανικού έμπορου (σε τρέχουσες τιμές) στις περισσότερες χώρες ξεπέρασε σημαντικά τό έπίπεδο της προηγούμενης χρονιάς: στη Ρουμανία κατά 12%,

στη Σοβιετική Ένωση (σε τιμές συγκρίσιμες) πάνω από 9% καί στην Βουλγαρία, Πολωνία καί Ούγγαρια από 8—9%.

Στην έπιτευξη των άποτελεσμάτων του 1966, σύμφωνα με την εκτίμηση πολλών χωρών, έπαιξαν ρόλο τά στοιχεία εκείνα που συνδέονται με την άναδιοργάνωση της οικονομικής διεύθυνσης. Στην Βουλγαρία ή άπόδοση αύξήθηκε κατά πρώτο λόγο στα έργοστάσια εκείνα που πέρασαν στο νέο σύστημα διεύθυνσης. Στην Τσεχοσλοβακία—παρόλο που τό νέο σύστημα διεύθυνσης δέν εφαρμόστηκε πλήρως σε πολλούς τομείς—τό αδξανόμενο ύλικό ενδιαφέρον των επιχειρήσεων επέδρασε στην διαμόρφωση

της άποδοτικότητάς τους καί στον σχηματισμό χρηματικών άποθεμάτων.

Στή Σοβιετική Ένωση στο πρώτο καί δεύτερο τρίμηνο του 1966 διευρύνθηκε παραπέρα ο κύκλος των επιχειρήσεων που περνούν στο νέο σύστημα σχεδιοποίησης. Οι επιχειρήσεις που πέρασαν σ' αυτόν τον κύκλο άπασχολούν πάνω από ένα έκατομμύριο άτομα. Κατά την διάρκεια του εξάμηνου οι επιχειρήσεις υπερεκπλήρωσαν τό άνεβασμένο πρόγραμμα άξιοποίησης των προϊόντων τους καί οι πωλήσεις τους του εξάμηνου κατά 10% καί πλέον τό έπίπεδο της προηγούμενης χρονιάς. Η παραγωγικότητα της δουλειάς στις επιχειρήσεις ανέβηκε κατά 8% (στο σύνολο της βιομηχανίας κατά 4,7%).

Σύμφωνα με τά στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας ο ρυθμός άνάπτυξης της κίνησης του έξωτερικού έμπορου στις σοσιαλιστικές χώρες στο πρώτο εξάμηνο του 1966 ήταν μέτριος. Η συνολική κίνηση του έξωτερικού έμπορου της Σ. Ένωσης ήταν κατά 4, 5% υψηλότερη σε σύγκριση με τό αντίστοιχο έπίπεδο της προηγούμενης χρονιάς. Στο ίδιο χρονικό διάστημα οι εξαγωγές της Τσεχοσλοβακίας αύξήθηκαν κατά 3%, της Πολωνίας κατά 2% (της Ούγγαρίας κατά 11%). Οι εισαγωγές στην Τσεχοσλοβακία ήταν μικρότερες σε σύγκριση με τό πρώτο εξάμηνο του 1965 (κατά 1%). Αντίθετα στην Πολωνία καί στην Ούγγαρια ξεπέρασαν τό περσινό έπίπεδο κατά 2%.

κατοίκες, οι περισσότερες 6.406, στο ΙΧ Διαμέρισμα.

Άλλα στοιχεία για την κατάσταση της υγείας καί της παιδείας: Στα 1950 αγοράζονταν στη Βουδαπέστη 4.287 γιατροί, στα 1965: 7.688. Ένας συνοικιακός γιατρός γενικά προσφέρει τίς υπηρεσίες του κατά μέσο όρο σε 2686 άσθενείς. Πέρισσι εισήλθαν στα νοσοκομεία της Βουδαπέστης 495.600 άσθενείς. Στα 1950 στην Βουδαπέστη λειτουργούσαν 273 γενικά δτάξια σχολεία, στα 1965 λειτουργούσαν 324 με 3857 άιθουσες διδασκαλίας όπου δίδασκαν 9.648 παιδαγωγοί καί φοιτούσαν 196.849 μαθητές.

ΑΚΟΜΑ ΜΙΑ ΜΑΧΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΒΟΥΛΓΑΡΟΥΣ ΦΑΣΙΣΤΕΣ

ΓΡΑΜΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΥΣ...

Στό σύνολό τους οι πολιτικοί πρόσφυγές μας που ζούν στην Ουγγαρία, όσοι είχαν τότε την ηλικία, πήραν μέρος στον αγώνα του ΕΑΜ, πρόσφεραν και αυτοί τις υπηρεσίες τους στον αγώνα της Αντίστασης. Με την βαθιά πεποίθηση ότι υπηρετούσαν την πατρίδα τους, δέχτηκαν ανεπιφύλακτα το βάρος και τις εθδύνες, τις κατουχίες και τους κινδύνους του. Πολλοί είναι εκείνοι που πιάστηκαν από τους κατακτητές, βασανίστηκαν, γνώρισαν τά στρατόπεδα συγκέντρωσης. Πολλοί τραυματίστηκαν στις μάχες με τους κατακτητές, άλλοι μείναν ανάπηροι. Σχεδόν όλοι τους έχουν στην οικογένειά τους θύματα.

Τό καθεστώς που οι Άγγλοι και οι Αμερικάνοι ιμπεριαλιστές επέβαλαν στην πατρίδα μας μετά τή συντριβή του χιτλερισμού, άρνήθηκε τήν Αντίσταση και κήρυξε σέ διωγμό τους αγωνιστές της. Έμποδίζοντας και σέ μās, δεκαοκτώ χρόνια τώρα μετά τό τέλος του εμφυλίου πολέμου τόν ελιπιαντισμό μας, μās κατηγορούν κυριότατα γιά τό ότι πήραμε μέρος στην Αντίσταση.

Οι πολιτικοί πρόσφυγες δέν μετανόωσαν γιά τή δράση τους στην Αντίσταση. Αγωνιζόμενοι τότε ενάντια στους κατακτητές κάτω από τις σημαίες του ΕΑΜ και του ΕΛΑΣ είχαν τήν πεποίθηση ότι υπηρετούσαν τήν πατρίδα τους, τήν ελευθερία της, τήν ανεξαρτησία της, τήν δημοκρατία και τήν πρόοδο στην Ελλάδα. Τήν ίδια πεποίθηση εξακολουθούν νά έχουν και σήμερα. Τά είκοσι πέντε χρόνια που πέρασαν από τότε, δικαίωσαν πέρα γιά πέρα τόν αγώνα του ΕΑΜ, έδειξαν τήν ορθότητα της εθνικής του γραμμής και έδειξαν επίσης ότι οι κομμουνιστές και οι άλλοι άγωνιστές του είναι και στις σημερινές συνθήκες οι άγνότερες, οι δυναμικότερες και οι πατριωτικότερες δυνάμεις του λαού μας.

Τιμή της ζωής τους και περηφάνεια θεωρούν οι πολιτικοί πρόσφυγες που ζούν στην Ουγγαρία τή συμμετοχή τους στον αγώνα του ΕΑΜ, τή συμβολή τους στον

Τό φθινόπωρο του 1943 τά τμήματα του ΕΛΑΣ Μπόζ— Ντάγ Σερρών είχαν δυναμώσει τή δράση τους στην ανατολική περιοχή του νομού. Έγώ ήμουν τότε στην υποδομηματική διμοιρία της ΕΠΟΝ που άποντελούνταν από παιδιά 16 ως 18 χρονών.

Στά τμήματά μας βρισκόταν τότε και ο Άγγλος σύνδεσμος ταγματάρχης Μύλλερ με τόν άστυριαστή του, λοχία Τζήμ. Τό Νοέμβριο είχαμε ειδοποιηθεί ότι θά γίνονταν ρίψεις και είμασταν γεμάτοι χαρά που θά παίνομαε όπλισμό και υλικά που τόσο τά είχαμε ανάγκη. Με άνυπομονησία περιμέναμε τά έγγλέζικα άεροπλάνα αλλά και μ' άρκετή άνησυχία γιαντί τό μέρος που είχα καθορίσει ο Μύλλερ γιά τις ρίψεις ήταν τό πιο ακατάλληλο και τό πιο επικίνδυνο. Τέλος στις 14 τού Νοέμβριου ειδοποιηθήκαμε γιά τή ρίψη, κάναμε όλες τις προετοιμασίες και περιμέναμε.

Στις 10 τό βράδι άκούστηκε ή βοή των άεροπλάνων. Γρήγορα άνάφτηκα οι φωτιές. Σέ λίγο άρχίσαμε νά διακρίνομαε τόν όγκο των άεροπλάνων στον ούρανό και τά άλεξίπτωτα που κατέβηκαν με τά δέματα στό χώρο που βρισκόμασταν. Η χαρά μας ήταν άπεριόγραπτη. Η συγκέντρωση και μεταφορά των υλικών κράτησε όλη τή νύχτα. Κανένας μας δέν ένοιωθε κόπωση.

Κι άλλες φορές είχαμε χτυπηθεί με τους Βουλγάρους φασίστες αλλά ή μάχη αυτή μου έμεινε αξέχαστη. Ο εχθρός μας ρίχτηκε λυσσασμένα κατά κύματα από όλα τά σημεία ύστερα από σοβαρή προπαρασκευή πυρών. Γιά πολλές ώρες οι επιθέσεις του άποκρούονταν και ή μάχη συνεχίζονταν με πείσιμα χωρίς άνάπαυλα όλη τή μέρα.

Η διμοιρία μας που κρατούσε ένα σοβαρό και επικίνδυνο σημείο πολεμούσε με μεγάλη γενναίότητα. Οι Βούλγαροι όχι μόνο δέν μπόρεσαν νά κάνουν βήμα προς τις θέσεις μας, αλλά ούτε και τολμούσαν νά ξεμωτίσουν από τά τσουγκάρια που είχαν ταμπουρωθεί. Με τόν έπονιτη συγκοιανό μου Δημήτρη Εθαγγελόδη (έπεσε ύστερα στό Μαλιμιάδι) είχαμε πάρει κείνο τό πρωτό μιά ιταλική μπρέντα και μόλις προλάβαμε νά τήν καθαρίσομαε. Τήν συναλλαζόμασταν όλη τή μέρα και νοιώθαμε

μεγάλη χαρά καθώς βλέπαμαε τους Βουλγάρους σέ κάθε ριπή που βάζαμαε νά κατρακυλουν πίσω στό βράχια.

Τό βράδι πήραμαε εντολή νά άποσυρθώμαε από τις θέσεις μας. Απταμωθήκαμαε με τά άλλα τμήματα και άγκαλιαζόμασταν γεμάτοι χαρά γιά τό μάρτυρα που δώσαμε στους φασίστες.

Στή μάχη αυτή είχαμαε ένα νεκρό, τόν Έλασίτη Αντωνάκη (μου διαφεύγει τό έπίθετό του) που άπό εξάντληση έλα τό προμαχάκι του σηκώθηκε όρθιος και πολεμούσε με τις πέτρες. Είχαμαε και έναν τραυματία, τόν καπετάν Γιώργη από τή Τζουμαγιά που ήρθε και μās αντίμασε κρατώντας με τό στόμα τό αυτόματο γιαντί ήταν τραυματισμένος και στό δύο χέρια.

Οι άπώλειες του εχθρού, όπως μετέδωσε τό Λονδίνο, και όπως μās άνακοίνωσε ο Άγγλος ταγματάρχης, ήταν 120 νεκροί και πολλοί τραυματίες.

Η κατοπινή δράση του Μύλλερ ενάντια στον ΕΛΑΣ βεβαίωσε τις ύπόνοιές μας ότι ή ρίψη έκεινου Νοέμβριου έγινε στό σημείο έκεινο με σκοπό νά μās τσακίσουν οι Βούλγαροι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΚΗΣ

ΤΟ ΥΨΩΜΑ

Όταν ή ήγεςία του αγώνα έφηνε από τή Βίβιανη, εγκαταλείψαμαε και έμεις τό τυπογραφείο πουχαμαε στήσει στην Κουφάλια. Από τότε κι ύστερα— ως τό τέλος— ο Ριζοσπάστης και ή Ελευθερία Έλλάδα τυπώνονταν στό τυπογραφείο της Θεσσαλικής οργάνωσης στην Καρίτσα. Κάθε τρεις ή τέσσερις μέρες έπρεπε νά κάνει τό δρόμο ως εκεί. Έφηνενα μόνος, μέ τά χαρτιά μου, τό αντίστοιχο φωμακι μου στό σακκίδιο, τά όνειρα τά πολλά στό κεφάλι μου και τήν πολύ καλή θέληση στην καρδιά μου. Από τό μονοπάτι που τραβούσα μέσα σέ κείνα τά μεγάλα και ωραία βουνά της πατρίδας μας έφταναν κάποτε σ' ένα μικρό ύψωμα. Εκεί πάντοτε στεκόμουν. Καί καθώς ήταν τόση ή όμορφιά σέ κείνον τόν τόπο, τόσο καλά πηγαίναν στον κόσμο τά πράματα και νικούσαμε, τόσο πολύ μπορούσα νά χαλρομαι και γιά μένα τόν ίδιο— ή ψυχή μου ξεχείλιζε. Ανοίγα τά χέρια μου και χαϊρόμωνα τόν αντίλαλο της φωνής μου που μου ξαναπέφτανε τά μεγάλα βουνά, τά μεγάλα έκεινα γεγονότα, τά μεγάλα μας έργα:

—Ε... Συναγωνιστή.....

... Περισσότερα από είκοσι χρόνια πέρασαν από τότε. Λέν θυμάμαι πιά τό δροολόγιο, τά βουνά, δέν θυμάμαι καν άν ήτανε τότε που μέναμαε στό Πετρίτσιο ή πιά ύστερα που πήραμαε στό Φορνά. Τό ύψωμα άπόμεινε μόνο. Απόμεινε νά ύψώνεται μέσα μου σά μιά κορφή της ζωής μου. Καί κάθε φορά που δυσκολεύομαι (οι χαζοί μονάχα δέν δυσκολεύονται), κάθε φορά που πολύ πικραίνομαι (κι ήταν πολλά αυτά που μās πίκραναν από τότε) κάθε φορά που κλονίζομαι ή που διαστάζω (μονάχα αυτοί που δέ έχουν συνείδηση δέν άμφιβάλλουν γιά τίποτα και δέν έχουν ποτέ νά διαστάξουν γιά τίποτα)— ξαναπαίρω, μέσα από τά χρόνια που πέρασαν, μέσα από πτώσεις και ήττες, άπογοητεύσεις και διαφενύσεις όχι λίγες, έκεινο τό δρόμο νά άνέβω πάλι στό ύψωμα εκείνο:

—Ε... Συναγωνιστή.....

Φωνές και φωνές, των ζωντανών και των πεθαμένων, άποκρίνονται κάθε φορά, ξαναφέροντας τόν αντίλαλο της φωνής της δικής μου. Καί τόσο πολλές, τόσο γενναίες και τόσο ζεστές που ξαναγεμίζουν τήν ψυχή μ' έλπίδα και θέληση.

Θέλω νά πώ πως ο καθένας μας από τή γενιά τή δική μας, τή γενιά της Αντίστασης, άξιώθηκε νά τήν φτάσει μιά τέτοια κορφή. Καί θέλω άκόμα νά πώ πως είναι πολύ μεγάλο πράμα στην ζωή του ανθρώπου μιά τέτοια κορφή. Είναι σάν ένας μικρός ναός— μοναχικός και μαζι γεμάτος κόσμος, όπου όλα μέσα μένον άφθαρτα, και καθαρά, καινούργια σά νά γίνονται, νά γεννιούνται σήμερα— κι όπου μπορεί πάντοτε νά καταφεύγει.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΤΖΗΣ

αγώνα του. Η σκέψη της Σύνταξης του Λαϊκού Αγώνα τό σημερινό φύλλο του άπερωμένο στην επέτειο του ΕΑΜ, νά γραφεί από τους ίδιους τους πολιτικούς πρόσφυγες, είχε τήν πιο θεομή έπιδοκιμασία τους: Με χαρά και με συγκίνηση έσπευσαν νά γράψουν κάτι από τις προσωπικές τους άναμνήσεις, νά άνασώσουν κάτι από τήν ανεξάντλητη και ιερή παρακαταθήκη των χρόνων του ΕΑΜ. Από τις πολλές δεκάδες σελίδες που πήραμαε μόνο λίγες μπορέσαμε νά χρησιμοποιήσομαε. Αλλά οι λίγες σελίδες που μποροΰσαν νά καταχωρηθούν σέ αυτό τό φύλλο, προσυπογράφονται με τιμή και με περηφάνεια από τό σύνολο των πολιτικών προσφύγων, που πήραν μέρος στην Αντίσταση, που πολέμησαν κάτω από τις τιμημένες σημαίες του ΕΑΜ και του ΕΛΑΣ— γιά τήν Ελλάδα, και τό λαό της, γιά τήν ανεξαρτησία και τή δημοκρατία.

ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΛΙΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

Τά πριν, όλα όσα προηγήθηκαν άποτελούν ένα μεγάλο όσο και ένδοξο κεφάλαιο της ιστορίας του κινήματος που περιμένει άκόμα— ως τότε;— κάποιον ή κάποιους από μās τους Ακροναυπιώτες νά τό γράψομαε. Γι' αυτό δέν θά έπλεκαθώ τώρα σ' αυτά, μέ τούτο δώ τό σύντομο αναμνηστικό σημείωμα. Θά σταθώ όμως σέ κάτι άνάλογο μ' αυτό που ζήτησε ή σύνταξη του Λαϊκού Αγώνα γιά τά 25 χρόνια του ΕΑΜ: Στό βάπτισμα στον Έαμικό αγώνα μās ομάδας αγωνιστών που οι Έλληνες κοινούλικες, με τήν διάλυση της Ακροναυπλίας, τους παρέδωσαν σάν όμηρους στον μωσολινικό φασισμό.

Όσα γιά κείνα που προηγήθηκαν: Μερικά στρατόπεδα συγκέντρωσης που και από μόνο τους λένε πολλά: ΑΚΡΟΝΑΥΠΛΙΑ— ΠΥΛΟΣ— ΚΑΤΟΥΝΑ— ΒΟΝΙΤΣΑ— ΛΑΖΑΡΕΤΟ.

Και μιά χοντρική μονάχα άναδρομή στις συνθήκες ζωής: Έξη, όχτώ, δέκα χρόνια συνεχής κθειεργξή σέ εναλλασσόμενη στρατόπεδα, με εναλλασσόμενη τή στολή του δήμου μόνο: ελληνική, γερμανική, ιταλική. Καί στό τελευταίο διάστημα με συνεχή τήν άπειλή νά έκτελεστομαε γιά αντίποινα, με κράτημα στην ζωή με τά δόντια: Έπί έφτά μήνες χωρίς τσίμα φωμί, μόνον με έναμσον κιλό λαχανίδα, χωρίς σταγόνα λάδι και βρασμένη με θαλασσόνερο. Συνέπεια: όλοι είχαμαε γλυει σκελετωμένα κορμιά, που κα-

θώς τά βλέπαμαε λέγαμαε με σκεπτικισμό μεταξύ μας.....

—Έτσι που κατανηθήκαμαε... Μόνο ύστερα από τριμήνη άναστήλωση του οργανισμού μας σέ κάποιο σανατόριο θάμασε σέ θέση νά προσφέρουμαε μιάς πεντάρας δουλειά στον αγώνα του λαού μας....

Αυτά λέγαμαε όταν είμασταν άκόμα όλοι στην Ακροναυπλία. Αδτά λέγαμαε και άργότερα, όταν 200 από τους κρατούμενους της μās παρέλαβαν οι Ιταλοί, που μετά τήν Κατούνα και τήν Βόνιτσα μās μάντρωσαν τελικά σέ μιά νησίδα του κόλπου της Κέρκυρας—στό Λαζαρέτο.

Αυτά λέγαμαε... Μά αυτοδιαφενύστηκαμαε άμέσως μόλις τό σκάσαμε από τό στρατόπεδο, μόλις άναπεύσαμε τόν άγέρα της Λευτεριάς, μόλις βρεθήκαμαε και πάλι άνάμεσα στό λαό μας.

Πού βρήκαμαε εκείνη τή δύναμη; Πούθε φυτρώναν κείνα τά φτερά στό πόδια μας και άλωνίζαμαε τό μεγάλο νησί της Κέρκυρας; Αλλά αυτά θά μās οδηγήσουν πολύ μακριά.

Ας έρθουμαε στό καθαυτό θέμα μας.

Σεπτέμβριος 1943. Μόλις είχαμαε άπελευθερωθεί από τό στρατόπεδο συγκέντρωσης του Λαζαρέτο. Οι Γερμανοί κάλυπταν βιαστικά με δικές τους δυνάμεις τά κείνα που είχε δημιουργήσει ή άποχώρηση της Ιταλίας από τό φασιστικό άξονα. Είχαμαε κείνη κι όλας με έμπροσθητικές βόμβες τήν πόλη της Κέρκυρας και όλα έδειχναν πως έτοιμάζονταν νά καταλάβουν με άπόβαση τό νησί.

Οι Ακροναυπιώτες, γιά λόγους ασφάλειας, είχαμαε σκορπίσει προσωρινά σέ όλο τό νησί όσπου νά οργανωθεί τό πέρασμα μας στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Ημουν με τήν ομάδα των συντρόφων που κατευθύνθηκε στην νότια Κέρκυρα, στό Λευκόμια. Όσο, βέβαια, περνούσαν οι μέρες τόσο μās έξωνε ο κίνδυνος νά άποβιβαστούν οι χιτλερικοί, νά μās ξαναπιάσουν και νά μās ντυνφεκίσουν. Μά ο κίνδυνος—κίνδυνος και τό καθήκον— καθήκον. Οι στιγμές γιά τό λαό και τό έθνος ήταν πολύ κρίσιμες. Λέν έπιτερόπονταν σέ κανένα νά περιμένει άπρακτος, με σταυρωμένα τά χέρια. Έπρεπε, λοιπόν και έμεις, όσο θά μέναμαε στην Κέρκυρα, κάτι νά κάνουμαε, (Συνέχεια στην 4η σελίδα)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΙΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΣΤΑ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΑ ΧΩΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗ ΜΥΘΗ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ...

Από τις άναμνήσεις μου γιά τά χρόνια της Αντίστασης λίγες γραμμές θέλω νά γράψω με τήν ευκαιρία των 25 χρόνων της γιά τή δράση των οργάνωσης του ΕΑΜ στην περιοχή Θεσσαλονίκης—Λαγκαδά—Νιγρίτας.

Τό 1943 τά τμήματα του ΕΛΑΣ που δροΰσαν στις παραπάνω περιοχές είχαν άναγκάσει τους Γερμανούς και τους συνεργάτες τους νά κλειστούν μέσα στό κέντρα και νά περιοριστούν τή δράση τους μόνο στις πόλεις.

Οι οργάνωσης του ΕΑΜ είχαν άπλωθεί ως τό τελευταίο, τό μικρότερο χωριό της Νιγρίτας, του Λαγκαδά και της Θεσσαλονίκης και οι προσπάθειες του κατακτητή νά στρατολογήσει γιά τις άντιδραστικές οργάνωσης της ΠΑΟ και τά τάγματα του Πούλου δέν έφεραν τά άποτελέσματα που έπιδίλωκε. Ο κατακτητής γιά νά σπάσει τήν όρμη και τή μαχητικότητα του πληθθμού αυτής της περιοχής δυνάμωνα τά τρομοκρατικά μέτρα και ενεργούσε συλλήψεις στις πόλεις και τήν ύπαιθρο με έκκαθαριστικές επιχειρήσεις που ενεργούσε.

Παρά τά τρομοκρατικά μέτρα, τις συλλήψεις και τις εκτελέσεις ή δραστηριότητα των οργάνωσης του ΕΑΜ δυνάμωνα άσταμάτητα. Στις πόλεις Θεσσαλονίκης και Λαγκαδά που στρατοκρατούνταν από τους Γερμανούς και τή Νιγρίτα από Βουλγάρους και Γερμανούς, έμπαναν και έβγαιναν καθημερινά δεκάδες σύνδεσμοι των οργάνωσης των γύρω χωριών με σημειώματα και οδηγίες και τραυματίες Έλασίτες στέλλονταν άπ' τις οργάνωσης και θεραπεύονταν

σε κλινικές και νοσοκομεία. Τό χειμώνα του 1943 μου δόθηκε ή ευκαιρία νά γνωρίσω και προσωπικά τήν παρόνομη δραστηριότητα των οργάνωσης αυτής της περιοχής.

Μαζί με άλλους τραυματίες θεραπευόμενοι σ' ένα από τά χωριά της περιφέρειας Λαγκαδά. Έπειδή ή πληγή δέν έκλεινε, χρειάστηκε νά με στείλουν σέ κλινική της Θεσσαλονίκης γιά χειρουργική επέμβαση. Η μεταφορά μου, ή εγχείρηση και ή επιστροφή μου, όλα κανονίστηκαν από τις οργάνωσης του Λαγκαδά και της πόλης Θεσσαλονίκης. Κείνο που θυμάμαι είναι ότι όλη ή διαδικασία έγινε μέσα σέ όμη τόσο άκίνδυνες συνθήκες γιά τους άγωνιστές του παρανομου μηχανισμού. Στό Λαγκαδά έμεινα στό κτίριο που ήταν δίπλα στό γερμανικό φρουραρχείο. Στή Θεσσαλονίκη στό σπίτι ενός φοιτητή άπέναντι από τά γραφεία της Γκεσταπο και ή εγχείρηση έγινε στην κλινική Παπαχρήστου στην όδου Έργατίας που ήταν ή φωλιά των ταγματσαφάλη Λάγκουλα.

Και κατά άκόμα θυμάμαι από τό περιστατικό αυτό: Όταν τέλειωσε ή εγχείρηση και με έπέδενε ο γιατρός με ρώτησε από τί τραυματίστηκα τόσο ύσχημα. Έροζόζομαι στις οικοδομές του ελλα—καί έπείσα από τή σκαλωσιά σέ κάτι σίδερα και μπιχτήριμα ένα καρφι στό μου. Καί ο γιατρός χαμογέλωτας μου είπε, κάνοντας πως πιστεύει τήν ιστορία που του είπα: Νά δουλεύεις στις οικοδομές πάλι, μόνο νά φυλάγεται περισσότερο και νά σέχεις τά καρφιά...

Α. ΑΛΕΥΡΑΣ

ΠΩΣ ΠΡΩΤΟΕΙΔΑ ΤΟΥΣ ΕΛΑΣΙΤΕΣ

Έκεινο που μούμεινε αξέχαστο από τά χρόνια του αγώνα της κατοχής είναι μιά Συνδιάσκεψη τό καλοκαίρι του 1944 στό Μπόζ—Ντάγ Σερρών, μαζί με τόν ΕΛΑΣ.

Πήραμαε εντολή από τήν περιφερειακή του ΕΑΜ Σερρών και ειδοποίησαμε τά χωριά νά στείλουν οι οργάνωσης αντιπροσώπους γιά τή Συνδιάσκεψη. Έτσι τήν καθορισμένη βραδιά ξεγλυκώθηκα από τις περιπολίες του βουλγάρικου συντάγματος που στάθμευσε στή Νέα Ζίχνα και μετά από μιάς ώρας δρόμο οι 21 συναγωνιστές που ξεκινήσαμε από τή Ζίχνη άνταμώσαμε στό σημείο συγκέντρωσης με όλους τους αντιπροσώπους της τομεακής της Ζίχνης.

Έκει έγινε κάτι τό άναπάντεχο: Δυό Έλασίτες ντυμένοι στό χακί ήρθαν γιά νά μās συνοδέψουν. Τό τί έγινε τότε δέν μπορώ νά το περιγράψω. Ο καθένας μας ήθελε νά τους σφιξει τό χέρι και νά τους

άγκαλιάσει. Η χαρά και ή συγκίνηση έκανε όλους μας νά δακρύσομαε. Καί άπό τέλειωσε οι χειρονομίες ξεκινήσαμε γιά τό βουνό. Τά χωριάματα βρισκόμασταν στό ορισμένο σημείο, όπου μās προπάρτησε πάντοτε ολόκληρο τό τάγμα του ΕΛΑΣ.

Μόλις ξημέρωσε και πήραμαε τό πρωινό που μās έτοιμασαν οι Έλασίτες άρχισαμαε τή δουλειά τή συνδιάσκεψης.

Κατά τό βραδάκι της ίδιας νύχτας άποχαρτίσαμαε τους άνταμώτες και τά λύτερα βουνά και έσπασαμαε στό χωριά γιά δουλειά τήν οργάνωσης.

Τό αντίμωμα με τόν ΕΛΑΣ έδωσε καινούργια φτερά και όθουασισμό σέ όλους μας, με δυνάμωσε τήν πεποίθηση ότι ή μάχη άπελευθερωσης της πατρίδας γιά τήν όποια αγωνιζόμασταν δέν είναι μακριά.

ΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΝΕΞΗΣ

Έπέλαση ίππικού του ΕΛΑΣ. Αρκετοί από τους συναγωνιστές μας, πολιτικούς πρόσφυγες στην Ουγγαρία, έχουν υπηρετήσει στο δοξασμένο ίππικό του ΕΛΑΣ

ΜΙΑ ΑΝΑΤΙΝΑΞΗ

Σινιάλα με φωτιές από τη Θεσσαλία ως ως το Αιτόχωρο δειχνουν τότε ξεκινάει η γερμανική άμαξοστοιχία με πυρομαχικά και δπλα.

Τό πρώτο τάγμα του 50ου Συντάγματος του ΕΛΑΣ την παραμονή της μεγάλης Παρασκευής είναι έτοιμο για την ανατίναξη της σιδηροδρομικής γραμμής Αθηνών—Βιέννης. Έκτός από τους 500 άντάρτες, 300 έφεδροελασίτες από τα χωριά Μαλαθριά, Στουπλι, Κουντουριώτισσα—Βροντόν με 300 και πάνω μουλάρια για να φορτώσουν τα πυρομαχικά της άμαξοστοιχίας που θα ανατιναχθεί, είναι μαζί μας.

Σε μικρή απόσταση από το σταθμό του Αιτόχωρου μετά τα μεσάνυχτα τό 1)50 τάγμα είναι έτοιμο.

Βλέπουμε τη φωτιά στα ύψωματα του Πλαταμώνα. Ο Φωτεινός (Γιάγγος Έλευθερίου), καπετάνιος τόν σαμποτέρ εδοποιεί ότι όλα είναι έτοιμα.

—Θά λειτουργήσουν άραγε όλα καλά; Μήπως έγινε κανένα λάθος; Μήπως οι «πεταλούδες» δέν είναι καλές;

Ο φοβερός κρότος ακούεται, η γης σειέται, κομμάτια σιδηροδρομικής γραμμής κόκκινα σάν φωτιά, πετιούνται δεκάδες μέτρα πρὸς τόν ουρανόν. Έφοδος στην άμαξοστοιχία. Η κατάληψη της εθνολης. Ο διοικητής αιχμάλωτος, μερικοί νεκροί και άλλοι γεροναράδες χάνονται πρὸς τή θάλασσα μέσα στό Βάρβο. Οι έφεδροι Έλασίτες πλησιάζουν μέ τά ζώα. Άνοιγουν τά βαγόνια... Άνθακες ό θησαυρός. Τά βαγόνια είναι γεμάτα με πορτοκάλια και λεμόνια!...

Ο άξέχαστος Παπου—Τζαββέλας (Παναγιώτης Παλούκας) έρχεται στη διοίκηση, βοίζει τούς πάντες και τά πάντα, φάχει νά βρει τούς υπεύθυνους. Μά μόλις τού είπαμε: Παπού νά φορτωθούν όλα τά μουλάρια, αντί τών Γερμανών της Βιέννης και τού Βερολίνου μπορούν νά φάνε και οι δικοί—όσους αντίστοιχους πορτοκάλια και λεμόνια—ό Παπου—Τζαββέλας ήσυχασε και έδωσε εντολή νά φορτωθούν όλα τά ζώα.

Τό πρωτό φτάσαμε μέ τά λάφυρα και τό Γερμανό άξιωματικό στις Κουκουδές τού Όλύμπου. Από κει τά λάφυρα προωθήθηκαν ως τά Πιέρια και τά Χάσια πού είχαν νά δούν πορτοκάλια από τό 1940.

N. ΤΑΧΤΣΙΔΗΣ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΣΤΙΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΕΑΜ
ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΟΠΛΑ ΣΤΗ ΝΑΟΥΣΑ...

Ήταν Κυριακή μεσημέρι όταν χτύπησε ή πόρτα μας. Τρέχω άνοιγω. Βλέπω έναν άγνωστο μέ δυό ζώα. Βολέψαμε τά ζώα και τόν καλέσαμε ναρθεί επάνω. Δέν ρωτούσαμε τότε ποιός είναι και τί θέλει. Θά μάς τόλειγε ό ίδιος. Φάγαμε και μιλήσαμε για τίς δύσκολες μέρες πού περνούσαμε, όπως και ολόκληρη ή Ευρώπη κάτω από τή βαριά φασιστική κατοχή.

Έγινε άπόγευμα. Έτοιμάζονταν νά φύγει. Μέ παίρνει στό διπλανό δωμάτιο και μου λέει: Συναγωνίστρια νύχτα ερχόμουν μέ τά ζώα φορτωμένα, πριν μπώ στην πόλη ακούστηκε ή περίπολος πού ερχόταν και τά ξεφόρτωσα στην άκρη τής χαράδρας, στους πρόποδες τού Άγιου Θεολόγου. Πρέπει νά σηκωθούν από κει γιατί αν τά πιάσουν και τά δπλα θά χαθούν και ή πόλη θά πάθει κακό.

Τόν ξεπροβόδισα και φεύγω. Πήρα και τή φίλη μου Σοφία και τραβήξαμε για τό μέρος σύμφωνα μέ τό σχέδιο πού μου έκανε.

Τά δπλα τά βρήκαμε και ή μάς μας φύλαγε και ή άλλη τά κουβαλούσε παραμέσα στη χαράδρα σε μέρος

πού νά μίν βλέπει τό παρατηρητήριο πού δήληχε στό γήπεδο. Τό χιόνι δέν είχε λιώσει ακόμα καλά—καλά κάτω από τά τσαλιά άλλα είχαν φτυρώσει σαν σε θερμοκήπιο άγκίτσια. Μαζέψαμε άπ' αυτά άπό μεταφρασε όλα τά δπλα και ξεκινήσαμε τό καθήφορο για τήν πόλη. Μ' δλο πού ήταν ακόμα μέρα ή κυκλοφορία είχε σταματήσει. Μπροστά μας πήγαινε ή γερμανική περίπολος και μείς λίγο πιο πίσω μέ τά χιονολούβουδα φέροντα τή μήνυμα στη Νάουσα ότι ερχεται ή άνοιξη τής λευτεριάς.

Σέ δυό φλογερούς Έπονίτες, τό Σπυράκο Μουσικίδη και τό γυνί τής Πικής έδωσα τό σχεδιάγραμμα πού ακριβώς ήταν τά δπλα και τά δπλα έφτασαν στό χωριό από τήν πρώτη ομάδα τού Βερμίου.

Αργότερα είχαμε πάει στη Φυτιά για σύσκεψη τού ΕΑΜ. Τότε είδα νάρχεται ένας συναγωνιστής μέ μιά τσότρα γεμάτη κρασί. «Έμαθα—μου είπε—ότι είσαι εδώ και σου έφερα κρασί.» Ήταν ό συναγωνιστής πού έφερε τά πρώτα δπλα για τό άντάρτικο, ό Θωμάς Μπαρούτας. ΛΕΥΚΗ ΜΕΛΙΔΟΥ

ΓΙΑΤΙ Ο ΛΑΟΣ ΑΓΑΠΗΣΕ ΤΟ ΕΑΜ

“ΣΕΪΤΑΝΗ ΞΕΚΟΥΜΠΙΣΟΥ,”

Ίούνης τού 1943. Άκόμα οι άρχές τής κατοχής ελέγχουν τήν πεδινή ύπαιθρο και οι άγρότες μας στην περιοχή αυτή είναι κατατρομοκρατημένοι από τίς καθημερινές εκτελέσεις.

Έκμεταλλούμενοι τήν κατάσταση αυτή οι κομισιλικές άρχές επιχείρησαν νά επιβάλουν χαράτσι στόν άγροτικό πληθυσμό, τήν σε είδος λεγόμενη φορολογία.

Γιά τήν δουλιά αυτή στάλθηκε στό χωριό μας ένας δικαστικός, Σαϊτάνης όνομα και πράγμα (τό παιδί του ήταν διερχμένος στην καραμπινερία). Έχοντας ακόμα τόν άέρα τού ανθρώπου τού κατακτητή κάλεσε τό χωριό μέσω τής άστυνομίας νά καταβάλει τήν σε είδος φορολογία μέσα σε μιά βδομάδα. Οι κάτοικοι, βέβαια δέν είχαν

καμιά διάθεση νά καταβάλουν τήν φορολογία, όμως έχοντας τόν φόβο τής καραμπινερίας και τών στρατευμάτων πού κατά χιλιάδες συχνά καταναλίζονταν στην περιοχή τού χωριού μας, δέν σκέπτονταν και νά αντιδράσουν.

Σ' αυτή τήν στιγμή ακούστηκε από τό χωριό ή φωνή τού ΕΑΜ:

Ότε σπιρί στόρι στόν κατακτητή!

Σαϊτάνη ξεκουμπήσου!

Ο Σαϊτάνης πού δέν μπόρεσε νά καταλάβει τή δύναμη τής φωνής τού ΕΑΜ και τήν άλλαγή πού έπέφερε στις διαθέσεις τών κατοίκων τού χωριού, άρχισε νά φοβερίζει ώσπου αναγκάστηκε κακήν κακώς νά αφήσει τό χωριό και νά μίν ξανατολήσει ούτε αυτός ούτε κανένας άλλος νά ξαναρθεί για τή δουλιά αυτή στό χωριό.

Έτσι οι άγρότες χάρη στό ΕΑΜ γλύτωσαν από τό χαράτσι, γλύτωσαν τό ψωμί τους μέ τό όποιο μπόρεσαν νά περάσουν μαζί μέ τά παιδιά τους τήν βαρυνχειμωνιά τού 1943—1944, όποτε άρχισε πιά νά ροδίζει ή μέρα τής άπελευθέρωσης.

Γι' αυτό και οι άγρότες τής περιοχής μας δυνάμωσαν τήν πίστη τους στό ΕΑΜ, τό ύποστήριξαν, έγιναν στρατιώτες τών ιδεών του και παρά τήν δεύτερη κατοχή πού ακολούθησε δέν ξεφεύγουν από τό πνεύμα του, μ' αυτό διαπαιδαγογούν τά παιδιά τους, προβάλλουν και τώρα τήν αντίστασή τους στό ιουλιανό πραξικόπημα, στους όνειροπόλους μιάς νέας δικτατορίας, όπως τότε στόν κατακτητή.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ

Και αυτός και ό άλλος ό γυνίος μου ό Στεφούλης μου και ό άνδρας μου σκοτώθηκαν μετά τήν άπελευθέρωση. Ήταν ή επιβράβευση πού μάς έδωσαν για τούς άγώνες μας στην Άντίσταση.

ΚΑΛΙΟΠΗ ΜΟΥΣΙΚΙΔΟΥ

ΤΟ ΕΛΑΝ ΤΟΥ ΣΤΡΥΜΩΝΑ

νταν και τού Αιλιού, χωρίς ποτέ νά γίνουν αντίληπτά από τόν έχθρο. Η σοβαρή και επικίνδυνη άποστολή τού περάσματος τών συνδέσμων και τών τμημάτων από τό Στρυμώνα είχε άνατεθεί σε μιά ομάδα ελασιτών μέ επικεφαλής τους τό σ. Βαγγέλογλου. Οι άγωνιστές αυτοί χωρίς θόρυβο έφεραν σε πέρας τήν άποστολή πού τους άνατέθηκε χωρίς νά λογαριάζουν κινδύνους και κόπωση. Πάνω από δυό χρόνια, περνούσαν κάθε βράδι τό ποτάμι μέ τίς δυό βάρκες τους από τό Δοξόμπος ως τό Γενικιοί και

τή Μαυροθάλασσα. Πολλές φορές χρειάστηκε νά περάσουν ακόμα και κάτω από τά φυλάκια του έχθρου χωρίς νά τούς πάρουν είδηση ούτε τά στρατιωτικά σκυλιά τών φυλακίων και χωρίς νά δώσουν θύμα ποτέ. Κάθε μέρα μέ τό σούρωπο μετέφεραν στους όμους τίς βάρκες από τό μέρος πού ήταν καμουφλαρισμένες και τά ξημερώματα τίς ξανακαμουφλάριζαν και χάνονταν και οι ίδιοι μέσα στό κάλαμα και τόν κάμπο, σάν νά τούς κατάπινε ή γή.

Αυτό ήταν τό ΕΛΑΝ τού Στρυμώνα, όπως τό όνομάσαμε, πού μέ καθημερινό κίνδυνο νά θηρευτεί μέσα στό ποτάμι από τά πολυβόλα τού έχθρου έδινε τή δική του μάχη για τή λευτεριά τής πατρίδας. Γ. ΚΟΥΔΕΛΗΣ

“ΤΟ ΕΑΜ ΜΑΣ ΕΞΩΣΕ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΙΝΑ,”

Τό 1941—42 τό χειμώνα τά χωριά μας ήταν χωρίς ψωμί. Άναγκαζόμασταν νά ζαλικωθούμε λάδι από τούς Φιλιάτες και νά τό πάμε στη Μακεδονία για νά τό αλλάξουμε μέ καλαμπόκι. Και ζαλικωμένοι φτάναμε στην Πυροόργανη κι από κει στους Φιλιάτες.

Η ληστεία άρχισε νά φουντώνει. Μάς λήστευαν μασκοφόροι και μάς σκότωσαν επτά παιδιά από τό χωριό μας. Όταν τό ΕΑΜ οργανώθηκε και στό δικό μας χωριό και ό ΕΛΑΣ έκανε τήν εμφάνισή του, όχι μόνο εξαφανίστηκε ή ληστεία, αλλά οι οργανώσεις βοηθοσαν στην ανταλλαγή προϊόντων.

Έτσι αυτό πού λέει τό τραγούδι: «Τό ΕΑΜ μάς έσωσε άπ' τήν πείνα» έγινε πραγματικότητα και στό άγονα χωριό τής Ήπειρου. ΛΑΜΠΙΡΙΝΗ ΤΑΧΤΣΙΔΟΥ

ΠΩΣ ΛΕΥΤΕΡΩΘΗΚΕ Ο ΕΒΡΟΣ

Μέ τήν κήρυξη τού πολέμου από τή χιλιετική Γερμανία κατά τής Ελλάδας ό νομός Έβρου, όπως και όλη ή Δυτική Θράκη θροερωρήθηκε νεκρά ζώνη. Μέ τήν εμφάνιση τού έχθρου δόθηκε εντολή στό τμήματα πού ήταν στη Θράκη νά άποσυρθούν στην Τουρκία. Όλα τά φυλάκια από τά βουλγαροελληνικά και τά τουρκικά σύνορα, καθώς και οι άστυνομικές, διοικητικές και κρατικές ύπηρεσίες πέρασαν στην Τουρκία. Η Θράκη έμεινε σε κατάσταση άναρχίας. Δημιουργήθηκε πανικός στις λαϊκές μάζες και ένα ποσοστό πληθυσμού ακολούθησε τό στρατό στην Τουρκία.

Βρέθηκα τότε επιστρατευμένος μέ τήν κλήση τού 1941 και επειδή έκλεισε ό δρόμος πέρα από τό Στρυμώνα μάς δδήγησαν στην Τουρκία μέ τήν προώθηση ότι θά βοηθηθούμε νά περάσουμε στην Άθήνα για νά πολεμήσουμε τούς έπιδρομείς.

Λασχίσαμε τήν Άνατολική Θράκη, φτάσαμε στη Ροδεστό στό στενά τής Προποντίδας και από κει μέ πλοίο περάσαμε στην άπέναντι πλευρά,στη Μ. Άσία. Στην πόλη Πάνορμου και από κει μέ τραίνο στην Πέργαμο. Στην άρχή είμασταν ελεύθεροι, αργότερα μάς περιόρισαν και μάς απαγόρευσαν τήν έξοδο στην πόλη. Μάς άπομόνωσαν για νά μάς έξαναγκάσουν νά φύγουμε για τή Λιβύη.

Υστερα από πολλές δυσκολίες και πάλη τους άναγκάσαμε νά ύποχωρήσουν. Μάς φόρτωσαν στό τραίνα και πήραμε τό δρόμο τής επιστροφής μέσον τού ποταμού Έβρου, γιατί στό σύνολό μας καταγράφονταν από κει.

Στην Ελλάδα βρεθήκαμε τό Σεπτέμβρη τού 41. Ο Έβρος τότε είχε μείνει οδόδετη ζώνη και βρισκονταν καθαρά κάτω από γερμανική κατοχή. Οργαζε τήν εποχή εκείνη ή μαύρη αγορά και ή ληστεία από ληστοσυμμοριτες Έλληνες, Βουλγάρους και Τούρκους πού συνεργάζονταν και από κοινού λυμαινονταν τήν ύπαιθρο.

Τήν ίδια εποχή άρχισε άργά αλλά σταθερά ή αναδιοργάνωση τών όργανώσεων τού ΚΚΕ και άρχεται τό σύνθημα τής Άντίστασης. Δημιουργήθηκαν οργανώσεις τού ΕΑΜ. Ρίχτηκε τό σύνθημα για τό τσάκισμα τής προδοσίας και τού λητοσυμμοριτισμού. Λη-

μοουργήθηκαν οι πρώτες ένοπλες ομάδες κλοίως από άγρότες μέλη τού ΚΚΕ, πού έβαλαν χέρι τιμωρίας στους ληστές και τούς προδότες και περιφρουρούσαν τήν ύπαιθρο.

Μέ τό πέρασμα τού χρόνου και τήν ισχυροποίηση τών κομματικών και Έαμικών οργανώσεων συνδυάζονταν και ή δράση τών άντάρτικων ομάδων. Τό 1943 τό ΕΑΜ θέρμανε τίς καρδιές τών πλατειών στορωμάτων τού νομού μας. Η προδοσία έπαψε, οι συμμορίες έξοντώθηκαν και οι Γερμανοί φασίστες δέν έβγαίναν από τά άστικά κέντρα. Μόνο ό στρατιωτικός σύνδεσμος δέν έπαψε όλα αυτά τά χρόνια, μέ τήν καθοδήγηση τής Ίντελιτζενς Σέρβης νά πονηρέεται μέθοδες για τήν έξόντωση τού ΕΛΑΣ. Μάταιος όμως ό κόπος τους γιατί τό Έαμικό κίνημα άγκάλιασε όλο και πιο πολλά στρώματα λαού. Τό 1944 όλη ή ύπαιθρος τού νομού μας πανηγύριζε ελεύθερη. Δημιουργήθηκαν αυτοδιοικήσεις εκλεγμένες από τό λαό, τά σχολεία λειτουργούσαν κανονικά, ύπήρχε άλληλεγγύη, σταμάτησαν οι άγροζημιές και οι φιλονικίες. Τά σκόρπια φυλάκια τών Γερμανών κάτω από τήν πίεση τού ΕΛΑΣ άποσύρθηκαν στό κέντρα.

Στίς 28 Αύγουστου τού 1944 μέ γενική κήρυξη τού ΕΛΑΣ Έβρου μαζί μέ τό λαό τής ύπαιθρου έγινε ή επίθεσηέναντια στό Λιδυμότεικο, πρωτεύουσα τότε τού νομού πού τή φροοοσαν πάνω από 800 Γερμανοί και ταγματσοφαλίτες. Μέσα σε 15 ώρες ύστερα από σκληρή και άνιση μάχη οι Γερμανοί ξεριζώθηκαν. Οι μισοί σχεδόν πιάστηκαν αιχμάλωτοι και οι υπόλοιποι τράπηκαν σε φυγή πρὸς τό ποτάμι για τήν Τουρκία. Όλες οι άποθήκες όπλισμού, λιματισμού, τροφίμων, βενζίνης και τά άλλα άρπαγμένα από τόν έχθρο είδη έπεσαν στό χέριο του ΕΛΑΣ και έξόπισαν νέους έθελοντές πού βοήθησαν ως τήν 8 τού Σεπτεμβρη νά έλευθερωθεί ολόκληρος ό νομός.

Έτσι ό νομός Έβρου είναι από τούς πρώτους τής Ελλάδας πού έλευθερώθηκε μέ τή σωστή πολιτική τού ΚΚΕ και τού ΕΑΜ και δημιούργησε ένα λαϊκό πανίσχυρο κίνημα χωρίς νά χει έπαφή μέ τήν ύπόλοιπη άγωνιζόμενη Ελλάδα.

X. Μπ.

ΜΙΑ ΧΑΡΟΚΑΜΕΝΗ ΜΑΝΑ
ΤΟΥΣ ΓΕΡΜΑΝΟΥΣ ΓΛΥΤΩΣΑΜΕ

καλά, αλλά νομίζω άνοιξη τού 1943. Όλο είχε μπει στόν και ή μικρότερη ή Μαριέλη τώρα—αρκούξες τού ΕΑΜ. στέλιανε στη Μιλίτσα τού ΕΛΑΣ και οργανώσεων.

Η μάγκα προδόθηκε Γερμανοί μέ τούς ντόπιους άνοιξαν νά μάς πούλο προσπάθεια καστού, νά μίν είναι εκεί. Γερμανοί πραγματικά, πού βάλανε φωτιά και όσους βρήκαν έπιασαν, δηλαδή, ομοίωση τών εργατών Χρήστο Ίλκου, παλικαράκι και τώπολιτικός πρόσωπο τού Λαναρά. καθώς και τήν άνοιξη τού Λαναρά. τήν έκανε ού-

σιαστικά ή διερχμένες τών Γερμανών πού ήταν δυστυχώς Έλληνίδα. Αυτή και μάς χτυπούσε. Επτυχώς ούτε τά παιδιά, ούτε ή μαγειρίσσα μίλησαν και έτσι στό τέλος δέν μπορούσαν νά κάνουν άλλο παρά νά μάς στέλλουν στη φυλακή.

Σέ λίγες μέρες μάς πήραν από εκεί στις φυλακές τής Βέρροιας όπου πάλι μάς βασάνισαν. Επτυχώς πάλι κανένας δέν μίλησε και έτσι σε δυό—τρεις βδομάδες μάς έβγαλαν.

Τή στιγμή πού έβγαίνα από τήν φυλακή τουφέκιαν στό προαύλιο τέσσερα παλληκάρια. Η κόρη μου πού ήθε νά μέ πάρει ήταν κατατρομαγμένη και τό γιατί μονάχα άργότερα τό έμαθα: Έκείνη τήν ήμέρα είχαμε πιάσει στην Βέρροια τό μικρό μου τόν Σπυρο πού ήταν τότε μαθητής Γυμνασίου ακόμα και εκείνη βοήθηθηκε πώς θάταν κι αυτός μέ τά τέσσερα παιδιά πού εκτελέστηκαν εκείνη τήν ήμέρα.

Ο Σπύρος μου γλύτωσε κι αυτός από τούς Γερμανούς όπως κι όλη μας ή οικογένεια. Δέν γλύτωσε όμως από τούς ίδιους τούς Έλληνες.

του ΕΛΑΣ πού βουλγαροκρατούσαν Σερρών και τής φορές βρέθηκαν περάσουν τόν ποταμό ύστερα από μάχες τούς φασίστες. ως τήν άπελευθέρωση τής Μακεδονίας πού Μουλαγορί φασίστες τήν κρετείχαν οι πλεονά και κατά μήνημα και παρατηρημένες θέσεις και τό τήν περίοδο τής καθύπερθε συνδέσμων τών πολιτικών όργανών και τμήματα τού, τού Μπόζ-

Η ΑΝΩΤΑΤΗ ΑΡΜΟΣΤΕΙΑ ΤΟΥ ΟΕΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΝΕΙ ΟΤΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Η ανώτατη αρμοστέια για τους πρόσφυγες του ΟΕΕ με έγγραφο της προς την Κεντρική Επιτροπή Επαναπατρισμού Ελλήνων Πολιτικών Προσφύγων, διαβεβαιώνει ότι από συμφώνον με τα διάφορα όργανα του ΟΕΕ παρακολουθεί την υπόθεση των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων.

Τό υπόμνημα πού μās στείλατε σχετικά με τό αίτημα του επαναπατρισμού των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων, οι οποίοι ζούν στις σοσιαλιστικές χώρες, —αναφέρεται στο έγγραφο της ανωτάτης αρμοστέιας για τους πρόσφυγες του ΟΕΕ προς την Κ. Ε. Επαναπατρισμού Ελλήνων Πολιτικών Προσφύγων— συγκεντρώνει δλη τήν προσοχή μας. Όπως και σεις τό υπογραμμίζετε αυτό τό ζήτημα έχει ήδη γίνει αντικείμενο πολλών αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των Ένωμένων Έθνών και ιδιαίτερα της απόφασης 288/4, πού επικυρώθηκε στις 18 του Νοέμβρη 1949 από τή Γενική Συνέλευση των Ένωμένων Έθνών.

Θά ήθελα νά σās διαβεβαιώσω έν πάση περιπτώσει ότι παρακολουθούμε από πολύ κοντά αυτή τήν υπόθεση από συμφώνον με τά διάφορα ενδιαφερόμενα όργανα του ΟΕΕ με τά όποια έχουμε έρθει σε επαφή σχετικά με τό περιεχόμενο των υπόμνημάτων σας, σύμφωνα με τήν προαναφερθείσα απόφαση και δέν θά παραλείψουμε νά σās πληροφορήσουμε για τήν εξέλιξη του ζητημάτος σας.

Τό έγγραφο της Ανωτάτης Αρμοστέιας για τους πρόσφυγες του ΟΕΕ υπογράφεται από τον κ. Βέις, διευθυντή του Νομικού Τμήματος.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΕ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΥ

Τό Γραφείο της Κ. Ε. Επαναπατρισμού Πολιτικών Προσφύγων Ελλάδας εξέδωσε τήν ακόλουθη ανακοίνωση:

Η Κεντρική Επιτροπή Επαναπατρισμού των Ελλήνων Πολιτικών Προσφύγων με τό υπόμνημά της της 10 του Γενάρη στον ΟΕΕ—και τήν ανώτατη αρμοστέια για τους πρόσφυγες, τμήμα του ΟΕΕ, ζητεί τήν παροχή της διεθνούς προστασίας για τους 60 χιλιάδες Έλληνες πρόσφυγες, οι οποίοι, ως σημειωθεί, είναι οι μόνοι στον κόσμο πού δέν απολαμβάνουν μέχρι σήμερα των εδωρευτημάτων της προστασίας αυτής.

Ζητεί τήν παρέμβαση της στην ελληνική κυβέρνηση ώστε νά αναγνωρισθεί τό δικαίωμα του ελεύθερου επαναπατρισμού στους Έλληνες πρόσφυγες και νά τεθεί τέρμα στή συνεχιζόμενη έκκρεμότητα της έποχής του εμφυλίου πολέμου, πού έχει λήξει πρίν 17 χρόνια.

Γιά τό σκοπό αυτό στή διάρκεια των τελευταίων μηνών αντιπροσωπείες της Κ. Ε. Επαναπατρισμού Ελλήνων Πολιτικών Προσφύγων επισκέφθηκαν διπλωματικούς αντιπροσώπους πολλών χωρών, όπως της Ιταλίας, της Γαλλίας, του Βελγίου, Αγγλίας, Νορβηγίας, Σουηδίας, Δανίας, Ολλανδίας, Αιγύπτου, Σουρίας, Ινδίας, Γιουγκοσλαβίας, Κούβας, Φινλανδίας, Καναδά, Σοβιετικής Ένωσης, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Γερμανίας, Πολωνίας, Ουγγαρίας, Τσεχοσλοβακίας, Αλγερίας και Γκάνας και επέδωσαν αντίγραφα του υπομνήματος της αυτού με τή θεομι παρακλήση νά υποστηρίξουν τά δίκαια και ανθρωπείνα αίτήματα των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων και ιδιαίτερα νά συμβάλουν ενεργά ώστε τό ζήτημα νά εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη και συζητηθεί στην 21η σύνοδο του ΟΕΕ. Στις ύ-

πόλοιπες χώρες, μέλη του ΟΕΕ, τό υπόμνημα, καθώς και όλικά σχετικά με τήν κατάσταση των πολιτικών προσφύγων, τίς αυθαίρετες στερήσεις ίθαγενείας, τήν απάραιχτη στάση της κυβέρνησης και των οργάνων της, προεβίβησαν κ.λ.π., στάλθηκαν ταχυδρομικά.

Έντός από ελάχιστες περιπτώσεις κατά τή συναντήσεις των αντιπροσωπείων της Κ. Ε. Επαναπατρισμού των Πολιτικών Προσφύγων μέτους διπλωματικούς εκπροσώπους των παραπάνω χωρών, τό αίτημα της διεθνούς προστασίας των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων αντιμετώπιστηκε εθνικά.

Η ανώτατη αρμοστέια για τους πρόσφυγες, τμήμα του ΟΕΕ, πού έδρευει στή Γενεύη με τό από τις 28 του Ιούνη 1966 γράμμα της προς την Κ. Ε. Επαναπατρισμού Πολιτικών Προσφύγων από τήν Ελλάδα, τή διαβεβαιώνει ότι τά αίτήματα των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων, πού στηρίζονται σε πολλές αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων του ΟΕΕ, συγκεντρώνουν τήν προσοχή της και ότι τό ζήτημα τους θά τό παρακολουθεί από πολύ κοντά.

Η ΟΥΝΕΣΚΟ, τμήμα του ΟΕΕ, επίσης με τό από τις 5 του Μάη 1966 γράμμα της διαβεβαιώνει ότι έλαβε αντίγραφο του υπομνήματος της Κ. Ε. Επαναπατρισμού Πολιτικών Προσφύγων από τήν Ελλάδα και ότι ο Γενικός διευθυντής της πήρε σοβαρά υπόψη τό περιεχόμενό του.

Γράμματα θεομής συμπαράστασης στην προσπάθεια αυτή των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων στάλθηκαν προς τον ΟΕΕ από μέρους διεθνών οργάνωσεων, όπως η Διεθνής Ένωση Νομικών, η ΠΟΑΝ και άλλες.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΟΥ ΚΚ ΙΣΠΑΝΙΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

Αναχώρησε από τήν Βουδαπέστη η αντιπροσωπεία του ΚΚ της Ισπανίας πού επισκέφθηκε τήν Ουγγαρία με επικεφαλής τήν πρόεδρο του Κόμματος Ντολорές Ίμπαρορί. Κατά τήν διάρκεια της παραμονής της στην Ουγγαρία η αντιπροσωπεία επισκέφθηκε διάφορες βιομηχανικές και αγροτικές επιχειρήσεις και είχε συνομιλίες και ανταλλαγή απόψεων με τον Πρώτο Γραμματέα της Κ. Ε. του ΜΣΜΠ Γιάνος Κάνταρ και άλλους ηγέτες του κόμματος.

Στή συνομιλίες αυτές οι Ουγγροί ηγέτες εξέφρασαν τή θεομή αλληλεγγύη τους προς τον ισπανικό λαό. Καί τά δύο κόμματα υπογράμμισαν τήν χρησιμότητα των διμερών και πολυμερών συναντήσεων των κομμουνιστικών κομμάτων πού συμβάλλουν στην εδραίωση της ενότητας του κινήματος. Τά δύο κόμματα κατέκριναν και πάλι τήν επέμβαση των Αμερικανών Ιμπεριαλιστών στο Βιετνάμ και εξέφρασαν τήν πλήρη αλληλεγγύη τους προς τον βιετναμέζικο λαό. Οι δύο πλευρές εξέφρασαν τήν γνώμη ότι τό πιο επίειγον καθήκον των οπαδών της προόδου και της ειρήνης είναι η συστηματική τους σε ένότητα δράσης κατά της αμερικάνικης επέμβασης στο Βιετνάμ. Η ένότητα αυτή δράσης—υπογραμμίζεται στο ανακοινωθέν— πού δημοσιεύθηκε σχετικά με τήν επίσκεψη της αντιπροσωπείας του Ισπανικού Κομμουνιστικού Κόμματος στην Ουγγαρία— είναι επείγουσα και παντός μέσου στις γραμμές του παγκόσμιου κομμουνιστικού κινήματος.

ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΟΕΕ ΝΕΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Σ. ΕΝΩΣΗΣ

Ο ύπουργός των Έξωτερικών της Σοβιετικής Ένωσης και επικεφαλής της αντιπροσωπείας της στη φρεινή Γενική Συνέλευση του ΟΕΕ, απήρθησε προς τον πρόεδρο της έγγραφο με τό όποιο, στο όνομα της κυβέρνησης του, παρακαλεί νά αναγραφούν στην ημερήσια διάταξη των θεμάτων της συνόδου, σαν σημαντικό και επείγον θέμα για συζήτηση τά παρακάτω σχέδια αποφάσεως:

Σχέδιο απόφασης για τήν κατάργηση των στρατιωτικών βάσεων ξένων χωρών πάνω στα έδαφη των χωρών της Άσίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής.

Σχέδιο απόφασης σύμφωνα με τό όποιο όλα τά κράτη απέχουν

από κάθε ενέργεια πού θά παρεπόδισε τή σύναψη συμφωνίας για τή απαγόρευση της παραέρα έκπληξης της κατοχής άτομικών όπλων.

Σχέδιο απόφασης για τήν απαγόρευση κάθε επέμβασης στα σωτερικά των άλλων χωρών, με διάκριση για τό σεβασμό τή ανεξαρτησίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων όλων των χωρών.

Με πρόταση της γενικής έκτροπής οι προτάσεις της Σοβιετικής Ένωσης έχουν τώρα περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη των εργασιών της συνόδου της Γενικής Συνέλευσης και θά ακολουθήσει συζήτησή τους.

ΘΑ ΦΥΓΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Αμετάκλητη, παραμένει η απόφαση της Γαλλίας, για τήν αποχώρηση όλων των ύπηρεσιών του ΝΑΤΟ από τό έδαφος της ως τήν 1η Απριλίου του 1967. Πρίν από τήν αναχώρηση του για τή Νέα Υόρκη, όπου θά πάρε μέρος στις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης του ΟΕΕ, ο Γάλλος ύπουργός των Έξωτερικών Κούβ Ντέ Μυεβίλ δήλωσε στο ανώτατο άρχηγείο των εδρωπαϊκών δυνάμεων του ΝΑΤΟ ότι τόσο τό άρχηγείο όσο και οι άλλες διοικήσεις του ΝΑΤΟ πρέπει νά έχουν συμπληρωθεί ως τήν προθεσμία της 1ης Απριλίου 1967, πού ήδη έχει ταχθεί.

Ο Β. ΟΥΛΜΠΡΙΧΤ ΣΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ

Ο πρόεδρος του κρατικού συμβουλίου της Λαοκρατικής Γερμανίας και Πρώτος Γραμματέας του Ένωμένου Σοσιαλιστικού Κόμματος της Γερμανίας, Βάλτερ Ουλμπριχτ έφτασε στις αρχές της βδομάδας στο Βελγροάδι, όπου θά έχει συνομιλίες με τον πρόεδρο Τίτο και άλλους Γιουγκοσλάβους ηγέτες. Η επίσκεψη έχει επίσημο χαρακτήρα και στις συνομιλίες πού θά συνεχιστούν δλη αυτή τή βδομάδα πού τον μέρος πολλοί ύπουργοί και ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί των δύο χωρών. Μιλώντας στο σιδηροδρομικό σταθμό του Βελγροάδου κατά άπάντωντας στις θεομές προσφώνησε το πρόεδρο Τίτο και τούς άλλων Γιουγκοσλάβων ηγετών, Β. Ουλμπριχτ έλεπε ότι η επίσκεψη του αυτή θά συμβάλει σημαντικά στή φιλία των δύο χωρών και τή ανάπτυξη της συνεργασίας τους σε όλους τους τομείς. Θά συμβάλει επίσης στο συντονισμό των προσπαθειών των δύο σοσιαλιστικών χωρών τους για τήν στερέωση της ειρήνης.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΙΔΑ

ΝΙΚΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΥ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Υστερα από 46 ημερών ηρωικό άγώνα οι εργαζόμενοι στην καπνοβιομηχανία Παπαστρατού διέκοψαν τήν άπεργία, αφού ο εργοδότης δέχτηκε νά ικανοποιήσει βασικά αίτήματά τους.

Συγκεκριμένα η επίχειρηση άποδέχτηκε:

1) Νά χορηγήσει αδείξεις πού τό ύψος τους θά καθορισθεί σε συνεργασία με τήν Όμοσπονδία Υπαλλήλων Καπνοβιομηχανίας.

2) Επάνοδο όλων των άπεργών στην δουλειά χωρίς άντεκδικητικές άπολύσεις.

3) Χορήγηση προσωπικού δαδειου στους άπεργούς.

Η νίκη των άπεργών του Παπαστρατού χαιρετίστηκε από όλους τους εργαζόμενους σαν αποτέλεσμα

του σκληρού και επίμονου άγώνα τους.

—Προχθές κατέβηκαν σε 48ωρη άπεργία οι υπάλληλοι των κεντρικών ύπηρεσιών του ύπουργείου Οικονομικών σε ένδειξη διαμαρτυρίας για τή μη χορήγηση αδείξεων για τήν ύπερωριακή εργασία.

—Τήν Πέμπτη και Παρασκευή θά κατεβούν σε πανελλαδική άπεργία οι δόσκαλοι και οι ταχυδρομικοί.

—Οι εργαζόμενοι της ΥΔΡΕΣ θά αποφασίσουν σε ειδική συγκέντρωσή τους, άν θά συνεχίσουν τήν άπεργία πού άρχισαν τήν περασμένη βδομάδα.

—Οι τεχνικοί της ΔΕΗ προγραμματίζουν τήν κήρυξη άπεργίας διαρκείας με κύριο αίτημα τήν οικονομική και βαθμολογική τακτοποίηση τους.

ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΛΛΙΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

(Συνέχεια απ' τήν 2η σελίδα)

κάτι νά προσφέρουμε, τώ ορα δλας ά με σ ω σ στον μεγάλο εθνικοαπελευθερωτικό άγώνα, πού με τήν καθοδήγηση του ΚΚΕ είχε αρχίσει ο λαός μας ένάντιον στον καταχτητή. Έτσι σκεφτήκαμε τότε οι 200 Ακροναυπιώτες του Λαζαρέτου. Αυτό μās υπέδειξε νά κάνουμε και η καθοδήγηση μας.

Και άρχισαμε... Κι έτσι κάναμε μείς, πού είμασταν στα Λευκίμια, τό ίδιο έκαναν και οι άλλοι σύντροφοί μας πού ήτανε σκορπισμένοι σε όλο τό νησί.

Εγώ μαζί με τό σ. Νίκο Κανακάρηδη αναλάβαμε νά βοηθήσουμε τή δουλειά του ΕΑΜ πού μόλις είχε αρχίσει νά συγκροτείται εκεί. Σε όλα τά χρόνια της καθιέρωσης μας στα στρατόπεδα, με τή βοήθεια του Κόμματος ένμερμερώνόμασταν για τήν κατάσταση, για τόν χαρακτήρα και τήν τακτική του άγώνα και προετοιμαζόμασταν γι' αυτόν. Πήραμε, λοιπόν, έπαρμή με τήν τοπική οργάνωση. Κα-

τατοποιήκαμε. Και βάλαμε μπρός. Βρήκαμε και ήρθαμε σε επαφή με τοπικούς παράγοντες. Με πρώην αξιωματικούς, με δασκάλους, με γιατρούς πού δίταζαν ακόμα νά προσχωρήσουν στον άγώνα. Κάναμε συζητήσεις μαζί τους, τους βοηθήσαμε νά αισθανθούν τήν πατριωτική τους ύποχρέωση και τους πείσαμε τελικά νά μπουν στο ΕΑΜ, νά μετάσχουν στον άγώνα κατά του κατακτητή.

Σέ μένα ανατέθηκε μια ειδική άποστολή. Άρχισα νά εκδίδω τήν τοπική Έσμη της εφημερίδα. Γράφανε και άλλα στελέχη. Εκλαϊκένεμα τή θέση του ΚΚΕ στον αντιστασιακό άγώνα, τους σκοπούς και τίς επιδιώξεις του ΕΑΜ, τονίζαμε τήν ανάγκη της πανεθνικής ένότητας στην πάλη για τήν απελευθέρωση της πατρίδας, για μια Ελλάδα λεύτερη, ανεξάρτητη, δημοκρατούμενη, έντυχησμένη.

Άλλοι σύντροφοί είχαν αναλάβει νά βοηθήσουν στην συγκρότηση του ΕΛΑΣ. Από τους κάτοικους

της περιοχής είχαμε συγκεντρώσει περί τά 50 όπλα. Άλλα τόσα προμηθευτήκαμε από Ιταλούς φαντάρους. Έξοπλιστήκαμε. Άρχισαμε κι όλας νά κάνουμε τίς πρώτες άσκήσεις όταν αντίληφθήκαμε ότι οι Γερμανοί εκδήλωσαν τήν άποβατική ένέργειά τους. Ζητήσαμε από τόν Ιταλό διοικητή νά συμπράξουν με στην άπόκρουσή τους. Δέν δέχτηκε. Κατενύθηκαμε τότε μόνοι νά τους έμποδίσουμε. Μά θά άπέβανε μάτια κάθε έμπλοκή μας στην έντολη σύγκρουση. Γιατί οι Ιταλοί φασίστες αξιωματικοί με συνθηματικές φωτοβολίδες τή νύχτα είχαν ύποδειξει τά πιο κατάλληλα για τήν άπόβαση σημεία και πολλοί χιτλερικοί είχανε κι όλας πατήσει σε πολλά σημεία τό νησί...

Στό μεταξύ είχε προχωρήσει η προετοιμασία για ν' άποδράσουμε από τήν Κέρκυρα, πού άποτελούσε και τήν κύρια επιδιώξη μας. Οργανωμένα, ομάδες, ομάδες ριχνόμασταν νύχτα με βάρκες στον αντίκρουνα άλβανικά παράλια και από

κει μέσα από βουνα περάσαμε στην πατρίδα.

Στήν Ελλάδα, βέβαια, οι 200 Ακροναυπιώτες του Λαζαρέτου—όπως και οι άλλοι λιγροστοί Ακροναυπιώτες πού επέζησαν, όπως και όλοι οι κομμουνιστές πού ή κατοχή τους βρήκε στή φυλακή και τήν έξορία, μαζί με όλο τό λαό συνεχίσαμε, κάτω από τή σημαία του ΕΑΜ, άλλοι σαν μαχητές του ΕΛΑΣ άλλοι σαν παράνομοι στις κατεχόμενες πόλεις, νά προσφέρουμε ότι μπορούσαμε για τήν απελευθέρωση της πατρίδας. Μά τό πρώτο βάπτισμα μας στον εθνικοαπελευθερωτικό άγώνα τό πήραμε εκεί στην Κέρκυρα, τό φθινόπωρο του 1943, όταν εξαντλημένοι από τήν πολύχρονη κάθειρξη, πρίν ακόμα πάρουμε μια άνάσα, προτού κάν ομίζουμε με τά προσφιλή μας πρόσωπα, περάσαμε μονομιάς από τό Ιταλικό στρατόπεδο συγκέντρωσης του Λαζαρέτο στις επάλξεις του Έσμηκού άγώνα.

ΘΩΜΑΣ ΔΡΙΤΣΙΟΣ